

**Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2024. (IX. 13.)
önkormányzati rendelete**

Balmazújváros helyi jelentőségű természeti területeinek védelméről

Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörében eljárva Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 146/L. § (1) bekezdése b) pontjának ba) alpontja alapján Balmazújváros Város Polgármestere a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdése és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály véleményének kikérésével a helyi természeti területek védelméről és megóvásáról, a jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzéséről, tervszerű fenntartásáról és bemutatásáról, a Balmazújvároson található, idős, szép megjelenésű, a város képét javító, egy-egy utca (utcarészlet) karakterét meghatározó, más élőlényeknek is táplálkozó-, szaporodó-, pihenőhelyül szolgáló fák helyi védelméről az alábbi rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1. §

(1) A rendelet területi hatálya kiterjed Balmazújváros teljes közigazgatási területére (kül- és belterületére).

(2) A rendelet személyi hatálya vonatkozik a város területén lakó és tartózkodó természetes személyekre, valamint a városban székhellyel, telephellyel, vagy ingatlannal rendelkező jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre és a városban ideiglenesen munkát végző, illetve bármilyen tevékenységet folytató szervezetekre.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) természeti terület: Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testülete által e rendeletben védetté nyilvánított helyi jelentőségű természetvédelmi területek és természeti emlékek,
- b) védőövezet: a természeti területek közvetlen közelében található azon terület vagy területek, amelyen bekövetkező változások alapvetően és közvetlenül befolyásolhatják a védett terület állapotát,
- c) természetvédelmi kezelés: a védett természeti terület felmérését, nyilvántartását, bemutatását, helyreállítását célzó valamennyi tevékenység.

Helyi jelentőségű természeti területek védetté nyilvánítása

3. §

A Balmazújváros közigazgatási területén található helyi jelentőségű védett természetvédelmi területeket és természeti emlékeket az 1. melléklet tartalmazza.

A helyi jelentőségű védett természeti területek kezelése

4. §

(1) A védett természeti emlék helyén – amelyek területi kiterjedése nem jelentős – a következő feliratú táblát kell elhelyezni. „Természeti emlék – Balmazújváros Város Önkormányzata”

(2) A védett természeti terület határainál a közlekedésre kijelölt utak mentén a védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amelyek felirata: „Természetvédelmi terület – Balmazújváros Város Önkormányzata”

(3) A megrongálódott, vagy hiányzó táblák javításáról, cseréjéről szükség szerint a Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatalnak kell gondoskodnia.

(4) A helyi jelentőségű védett természeti terület fennmaradásának feltétele, megőrzésének módja elsősorban a gondozás és a rendeltetésének megfelelő használat.

(5) A használat során a tulajdonosnak törekednie kell a természeti területek jó állapotban tartására és az esetleges károsodások megelőzésére.

(6) A Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatalnak a védett területek állapotát és annak változásait folyamatosan figyelemmel kell kísérnie.

5. §

A védett természeti területek kezelésének szabályait, a természeti területek kezelésével és használatával kapcsolatos korlátozásokat és tilalmakat (természetvédelmi kezelési terv) a 2. melléklet tartalmazza

Záró rendelkezések

6. §

Hatályát veszti Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének Balmazújváros helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 27/2007. (X. 25.) önkormányzati rendelete, valamint Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének a fák védetté nyilvánításáról szóló 10/2009. (IV. 29.) önkormányzati rendelete.

7. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Hegedüs Péter
pólgármester

jegyző

Z á r a d é k:

Kihirdetve: 2024. szeptember 13.

jegyző

1. Helyi jelentőségű természetvédelmi területek

	A	B	C
1.	Megnevezés	Elhelyezkedés	Helyrajzi szám
2.	Nagyháti Parkerdő	JISZI Hajdú-Bihar Vármegye Búzavirág Otthon mellett	0260/39/a, c
3.	Veres Péter Emlékpark	Veres Péter utca – Hortobágyi út – Ady Endre utca – Gulyás utca – Nyugati sor – Kadarcs utca által határolt terület	2298/5, 2296
4.	Kastélypark	Kastélykert utca – Semsey kúria – Rendőrkapitányság – Városi strandfürdő által határolt terület	5151/3
5.	Református Templom kertje	Batthyány utca – Kossuth tér – Református Általános Iskola által határolt terület	886

2. Természeti emlékek

	A	B	C
1.	Megnevezés	Elhelyezkedés	Helyrajzi szám
2.	Nyugati ostorfa fasor	Kossuth téren, a református templom előtt	23/2
3.	Japán akác fasor	Debreceni utca 3–5. számú társasház előtt	788/6, 25
4.	Jegenyétölgy fasor	Kastélykert utcán	4375
5.	Nyugati ostorfa (4 db fa) és japán akác (1 db fa) által	Bethlen utca 1. számú ingatlan előtt	1987

	alkotott fasor		
6.	Japán akác fasor	Veres Péter utca elején	4290, 4291
7.	Csörgőfa fasor	Vasút sor elején	5097/1
8.	Gyertyán fasor	Kossuth téren a római katolikus templom kertjében és a művelődési központ előtt	23/2, 24
9.	Fekete dió fasor	Böszörményi út 98. számú ingatlanon	3309/3
10.	Páfrányfenyő	Északi sor 19. számú ingatlan előtt	884
11.	Kínai boróka	Kossuth tér 6–7. számú társasház előtt	1659/9
12.	Kislevelű hárs	Kossuth tér 6–7. számú társasház udvarán	1659/69
13.	Nyírfa	Kossuth tér 6–7. számú társasház előtt	1659/9
14.	Ezüst hárs	Kossuth tér 6–7. számú társasház előtt	1659/9
15.	Zöld juhar (2 db)	Művelődési ház mögött	23/2
16.	Japán akác	Posta köz elején	753
17.	Fehér fűz	Lódomb mellett	5223/1
18.	Közönséges platán (6 db)	Kastélykert utca 10. és 11. számú társasházak udvarán	4326/1, 4326/3
19.	Császárfa (2 db)	Bethlen utca 50. számú ingatlan előtt	1987
20.	Vénic szil (2 db)	Debreceni utca 1. számú ingatlan udvarán	791
21.	Kislevelű hárs	Kossuth tér 10–11. számú társasház déli homlokzata előtt	1659/69
22.	Mézesfa (3 db)	Árpád utca 49. számú ingatlan előtt	615
23.	Jegenyetölgy	Kossuth téri kisparkban, a Veres Péter szobor mellett	23/2
24.	Tiszafa (2 db), csörgőfa, ostorfa, zöld juhar (2 db), japán akác (3 db), ezüst hárs,	Kossuth téri parkban	23/2

	nyírfa és vadgesztenye (2 db)		
25.	Jegenyetölgy	Veres Péter utca 15. számú ingatlan előtt	4292
26.	Vénic szil	Debreceni utca 3–5. számú társasház udvarán	788/5
27.	Japán akác	Böszörményi út 40. számú ingatlan előtt	4378
28.	Császárfa	Szántó-Kovács János utca 73. számú ingatlan előtt	3241
29.	Japán akác (2 db)	Veres Péter utca 38. számú ingatlan előtt	4290
30.	Japán akác (3 db)	Hortobágyi út 5. számú ingatlan előtt	2481
31.	Ezüst hárs	Bethlen utca 1/a. számú ingatlan előtt	1987
32.	Japán akác és különböző fenyők, tuják egyedei (4 db)	Batthyány utca 18. szám alatti ingatlan udvarán	781
33.	Japán akác	Dózsa György utca 10. számú társasház keleti homlokzata mellett	1688

Természetvédelmi kezelési terv

**Balmazújváros város helyi jelentőségű természeti területeire:
Nagyháti Parkerdő
Veres Péter Emlékpark
Kastélypark
Református Templom kertje
Város közigazgatási területén található védetté nyilvánított fák,
fasorok**

2024-2034.

Tartalomjegyzék

1. Fogalmak.....	4
I. Nagyháti Parkerdő.....	4
2. Általános adatok.....	4
2.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése.....	4
2.2 A helyi jelentőségű természeti terület törzskönyvi száma, védetté nyilvánítás jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelésért felelős szerv.....	5
2.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság.....	5
2.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság.....	5
3. Természetvédelmi célkitűzések.....	6
4. Természetvédelmi stratégia.....	6
5. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak.....	7
5.1 Kezelés, fenntartás.....	7
5.2 Fajok védelme.....	7
5.3 Látogatás.....	7
5.4 Oktatás és bemutatás.....	7
5.5 Kutatás.....	7
5.6 Terület- és földhasználat.....	7
5.7 Tilalmak.....	8
5.8 Korlátozások.....	8
6. Egyéb.....	8
II. Veres Péter Emlékpark.....	9
7. Általános adatok.....	9
7.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése.....	9
7.2 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv.....	9
7.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság.....	10
7.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság.....	10
8. Természetvédelmi célkitűzések.....	10
9. Természetvédelmi stratégia.....	11
10. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak.....	11
10.1 Kezelés, fenntartás.....	11
10.2 Fajok védelme.....	11
10.3 Látogatás.....	11
10.4 Oktatás és bemutatás.....	12
10.5 Kutatás.....	12
10.6 Terület- és földhasználat.....	12
10.7 Tilalmak.....	12
10.8 Korlátozások.....	12
11. Egyéb.....	12
III. Kastélypark.....	13
12. Általános adatok.....	13
12.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése.....	13
12.2 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv.....	13
12.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság.....	13
12.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság.....	14
13. Természetvédelmi célkitűzések.....	14
14. Természetvédelmi stratégia.....	15

15. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak.....	15
15.1 Kezelés, fenntartás.....	15
15.2 Fajok védelme.....	15
15.3 Látogatás.....	15
15.4 Oktatás és bemutatás.....	15
15.5 Kutatás.....	15
15.6 Terület- és földhasználat.....	16
15.7 Tilalmak.....	16
15.8 Korlátozások.....	16
16. Egyéb.....	16
IV. Református Templom kertje.....	17
17. Általános adatok.....	17
17.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése.....	17
17.2 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv.....	17
17.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság.....	17
17.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság.....	18
18. Természetvédelmi célkitűzések.....	18
19. Természetvédelmi stratégia.....	19
20. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak.....	19
20.1 Kezelés, fenntartás.....	19
20.2 Fajok védelme.....	19
20.3 Látogatás.....	19
20.4 Oktatás és bemutatás.....	19
20.5 Kutatás.....	19
20.6 Terület- és földhasználat.....	19
20.7 Tilalmak.....	20
20.8 Korlátozások.....	20
21. Egyéb.....	20
V. A Város közigazgatási területén található védetté nyilvánított fák, fasorok.....	21
22. Általános adatok.....	21
22.1 Közigazgatási elhelyezkedése védett fasorok.....	21
22.2 Közigazgatási elhelyezkedés védett fák.....	23
22.3 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv.....	26
22.4 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság.....	26
22.5 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság.....	26
23. Természetvédelmi célkitűzések.....	27
24. Természetvédelmi stratégia.....	27
25. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak.....	27
25.1 Kezelés, fenntartás.....	27
25.2 Fajok védelme.....	28
25.3 Látogatás.....	28
25.4 Oktatás és bemutatás.....	28
25.5 Kutatás.....	28
25.6 Terület- és földhasználat.....	28
25.7 Tilalmak.....	28
25.8 Korlátozások.....	28
26. Egyéb.....	29

1. Fogalmak

természetvédelmi kezelési terv: a védett természeti terület [a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 4. § g) pont] és természeti értékei megóvását, fenntartását, helyreállítását, valamint bemutatását szolgáló természetvédelmi kezelési módokat, továbbá – egyebek mellett gazdasági, gazdálkodási tevékenységekre vonatkozó – korlátozásokat, tilalmakat és egyéb kötelezettségeket tartalmazó dokumentum, amely a tervezési terület vonatkozásában előírásokat állapít meg.

tervezési terület: védett természeti terület, védetté nyilvánítási eljárás alá vont terület vagy ezek részterülete, amelyre a természetvédelmi kezelési terv készül.

I. Nagyháti Parkerdő

2. Általános adatok

2.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése

A parkerdő Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város külterületén, természetben a JISZI Hajdú-Bihar Vármegye Búzavirág Otthon mellett helyezkedik el.

Helyrajzi száma: 0260/39/a és c alrészlet
Területnagysága: 4 ha 2081 m²
Aranykorona értéke: 51,34
Minőségi osztálya: 2

Az ingatlan a Magyar Állam tulajdonában, illetve a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság vagyonkezelésében van.

2.2 A helyi jelentőségű természeti terület törzskönyvi száma, védetté nyilvánítás jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelésért felelős szerv

Elnevezése: Nagyháti Parkerdő
Védettség típusa: Természetvédelmi terület
Védettség kezdete: 2008
Törzskönyvi száma: 8/10/TT/75

A természetvédelmi kezelésért Balmazújváros Város Önkormányzata a felelős.

2.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
4024 Debrecen, Sumen utca 2.
Tel: +36-52/529-920
Fax: +36-52/529-940
E-mail: hnp@hnp.hu

2.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság

Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.
Tel: +36-52/580-100
E-mail: jegyzo@balmazujvaros.hu

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerv kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdés e) pontja jelöli ki a települési önkormányzat jegyzőjét természetvédelmi hatóságként.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése alapján helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a települési önkormányzat jegyzője jár el a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.)

- a) 26. § (1) és (2) bekezdésében,
- b) 27. § (1) bekezdésében,
- c) 33. § (4) bekezdésében,
- d) 35. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében,

- e) 37. § (1)–(4) bekezdésében,
 - f) 38. § (1) és (3) bekezdésében,
 - g) 72. § (5) bekezdésében,
 - h) 77. §-ában, valamint
 - i) 78. § (1) bekezdésében
- foglalt természetvédelmi hatóságként.

3. Természetvédelmi célkitűzések

1. A helyi jelentőségű védett természeti terület fennmaradásának feltétele, megőrzésének módja elsősorban a gondozás és a rendeltetésének megfelelő használat.
2. A használat során a tulajdonosnak törekednie kell az értékek jó állapotban tartására és az esetleges károsodások megelőzésére.
3. Törekedni kell a védett értékek bemutatására. A természeti értékek tudatformáló erejének elősegítésére azokat a helyi sajtóban, közművelődésben és közoktatásban ismertetni kell.
4. A védetté nyilvánítás célja a terület fennmaradt természetes ökoszisztémájának védelme mellett a kutatás és környezeti nevelésben fontos szerepet betöltő növénygyűjtemény megőrzése, a védettség fenntartása.

4. Természetvédelmi stratégia

1. A Nagyháti Parkerdő arborétum jellegű, melyben magas kőrisek, mezei- és korai juharok a meghatározó fafajok, de található itt kocsányos tölgy, platán, tulipánfa, narancseper, vadkörtefa, vörös tölgy, tiszafa és mezei szil is. Elsődleges célkitűzés a faji összetétel megőrzése, elsősorban az eredeti egyedek révén.
2. Kiemelt jelentőséggel bír az inváziós és tájidegen fajok bejutásának megakadályozása a park területére.

5. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak

5.1 Kezelés, fenntartás

A parkerdőt alkotó fás és lágyszárú növények egyedinek folyamatos és aktív kezelése (elszáradt és veszélyes ágak eltávolítása, invazív növényfajok és rovarkártevők irtása)

5.2 Fajok védelme

A tervezési területen az egész biomasszát (növény-, állatvilág, gombák) egy egységként védeni szükséges, mert a parkerdő csak így képes hosszú távon fennmaradni.

5.3 Látogatás

1. A védett terület szabadon látogatható. Védett természeti értékek látogathatóságát a Tvt. 37. § (1) és (2) bekezdése alapján a Természetvédelmi Hatóság ideiglenesen korlátozhatja, vagy megtilthatja.
2. Védett természeti területen közlekedésre csak az arra kijelölt utak vehetők igénybe.

5.4 Oktatás és bemutatás

Törekedni kell a védett értékek bemutatására. A természeti értékek tudatformáló erejének elősegítésére azokat a helyi sajtóban, közművelődésben és közoktatásban ismertetni kell.

5.5 Kutatás

Az egyedek állapotának károsítása nélkül szabadon (engedély nélkül) végezhetők, azonban az eredményről készült jelentés egy példányát el kell juttatni a természetvédelmi hatóság (Jegyző) felé.

5.6 Terület- és földhasználat

Védett természeti területen a tulajdonos – önkormányzati tulajdon esetében a polgármester – engedélyre szükséges:

- kiállítások és egyéb kulturális rendezvények megtartásához,
- filmforgatáshoz,

- táborozáshoz.

5.7 Tilalmak

1. Védett természeti érték állapotát természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni tilos.
2. A természeti területeket és értékeket érintő útszakaszokon tilos az út hó- és síkosság-mentesítését a növényzetet károsító módon végezni.

5.8 Korlátozások

A védőövezetbe tartozó ingatlanok esetében a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges:

- az eredeti terepviszonyok 2 m-t meghaladó megváltoztatása,
- hulladék-elhelyezési előírások kapcsán.

6. Egyéb

A védett értékek természetvédelmi kezeléséről Balmazújváros Város Önkormányzata minden évben a saját költségvetése terhére gondoskodik.

II. Veres Péter Emlékpark

7. Általános adatok

7.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése

Az emlékpark Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Veres Péter utca – Hortobágyi út – Ady Endre utca – Gulyás utca – Nyugati sor – Kadarcs utca által határolt területen helyezkedik el.

Helyrajzi száma: 2298/5 és 2296
Területnagysága: 13 ha 0785 m²

Az ingatlanok Balmazújváros Város Önkormányzata tulajdonát képezik.

7.2 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv

Elnevezése: Veres Péter Emlékpark
Védettség kezdete: 2009.IV.29.
Védetté nyilvánító jogszabály: Balmazújváros Város Önkormányzat
Képviselő-testületének 10/2009. (IV.29.)
önkormányzati rendelete

A természetvédelmi kezelésért Balmazújváros Város Önkormányzata a felelős.

7.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

4024 Debrecen, Sumen utca 2.

Tel: +36-52/529-920

Fax: +36-52/529-940

E-mail: hnp@hnp.hu

7.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság

Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.

Tel: +36-52/580-100

E-mail: jegyzo@balmazujvaros.hu

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerv kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdés e) pontja jelöli ki a települési önkormányzat jegyzőjét természetvédelmi hatósággént.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése alapján helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a települési önkormányzat jegyzője jár el a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.)

- a) 26. § (1) és (2) bekezdésében,
 - b) 27. § (1) bekezdésében,
 - c) 33. § (4) bekezdésében,
 - d) 35. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében,
 - e) 37. § (1)–(4) bekezdésében,
 - f) 38. § (1) és (3) bekezdésében,
 - g) 72. § (5) bekezdésében,
 - h) 77. §-ában, valamint
 - i) 78. § (1) bekezdésében
- foglalt természetvédelmi hatósággént.

8. Természetvédelmi célkitűzések

1. A parkban kialakult fajgazdagság elsősorban a korábbi évek háborítatlanságának volt köszönhető, így fennmaradásának feltétele a kíméletes gondozás és minimális beavatkozás.

2. A használat során törekednie kell a károsodások megelőzésére.
3. Fontos célkitűzés a védett értékek bemutatására.
4. A védetté nyilvánítás célja a faj- és fajtagazdagság fenntartása.

9. Természetvédelmi stratégia

1. A Veres Péter Emlékparkban fás és lágyszárú növények tekintetében igen nagy a fajgazdagság. Található itt kocsányos tölgy, nyírfa, szomorú-, fehér-, csavart- és rekettyefűz, keskenylevelű ezüst fűz, fehér- és szürke nyárfa, szilfa, kőris, mézgás éger, nyugati ostorfa, hegyi juhar, keleti tuja, vadkörte, kecskerágó, bodza, fagyal, kökény, galagonya és vadrózsa is. A park madárvilágát gazdagítja a zöld küllő, balkáni fakopáncs, nagy fakopáncs, sárgarigó, kerti geze és különböző pintyfélék, melyek mind fészkelésre alkalmasnak találták a város tüdejeként emlegetett területet. Elsődleges célkitűzés a faji összetétel megőrzése.
2. Kiemelt jelentőséggel bír az inváziós és tájidegen fajok bejutásának megakadályozása a park területére.

10. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak

10.1 Kezelés, fenntartás

A parkot alkotó fás és lágyszárú növények egyedeinek folyamatos és aktív kezelése (elszáradt és veszélyes ágak eltávolítása, invazív növényfajok és rovarkártevők irtása)

10.2 Fajok védelme

A tervezési területen az egész biomasszát (növény-, állatvilág, gombák) egy egységként védeni szükséges, mert a park csak így képes hosszú távon fennmaradni.

10.3 Látogatás

A park szabadon, korlátozás nélkül látogatható, ám közlekedésre elsősorban az arra kijelölt utakat kell használni.

10.4 Oktatás és bemutatás

Törekedni kell a védett értékek bemutatására.

10.5 Kutatás

Az egyedek állapotának károsítása nélkül szabadon (engedély nélkül) végezhetők, azonban az eredményről készült jelentés egy példányát el kell juttatni a természetvédelmi hatóság (Jegyző) felé.

10.6 Terület- és földhasználat

A park területén a tulajdonos engedélye szükséges:

- kiállítások és egyéb kulturális rendezvények megtartásához,
- filmforgatáshoz,
- táborozáshoz.

10.7 Tilalmak

1. Védett természeti érték állapotát természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni tilos.
2. A helyi védelem alatt álló természeti területet veszélyeztető tevékenységet a polgármester megtilthatja, korlátozhatja vagy felfüggesztheti.

10.8 Korlátozások

A helyi védelem alatt álló területen a közlekedés- és tartózkodáskorlátozás a polgármester hatáskörébe tartozik.

11. Egyéb

A védett értékek természetvédelmi kezeléséről Balmazújváros Város Önkormányzat minden évben a saját költségvetése terhére gondoskodik.

III. Kastélypark

12. Általános adatok

12.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése

Az emlékpark Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kastélykert utca – Semsey kúria – Rendőrkapitányság – Városi strandfürdő által határolt területen helyezkedik el.

Helyrajzi száma: 5151/3
Területnagysága: 7500 m²

Az ingatlan Balmazújváros Város Önkormányzata tulajdonát képezi.

12.2 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv

Elnevezése: Semsey kastély Parkja
Védettség kezdete: 2009.IV.29.
Védetté nyilvánító jogszabály: Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2009. (IV.29.) önkormányzati rendelete

A természetvédelmi kezelésért Balmazújváros Város Önkormányzata a felelős.

12.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
4024 Debrecen, Sumen utca 2.
Tel: +36-52/529-920

Fax: +36-52/529-940

E-mail: hnp@hnp.hu

12.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság

Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.

Tel: +36-52/580-100

E-mail: jegyzo@balmazujvaros.hu

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerv kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Kormány rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdés e) pontja jelöli ki a települési önkormányzat jegyzőjét természetvédelmi hatóságként.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése alapján helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a települési önkormányzat jegyzője jár el a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.)

- a) 26. § (1) és (2) bekezdésében,
 - b) 27. § (1) bekezdésében,
 - c) 33. § (4) bekezdésében,
 - d) 35. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében,
 - e) 37. § (1)–(4) bekezdésében,
 - f) 38. § (1) és (3) bekezdésében,
 - g) 72. § (5) bekezdésében,
 - h) 77. §-ában, valamint
 - i) 78. § (1) bekezdésében
- foglalt természetvédelmi hatóságként.

13. Természetvédelmi célkitűzések

1. A parkban található koros fák túlélésének feltétele a kíméletes gondozás és minimális beavatkozás.
2. A használat során törekednie kell a károsodások megelőzésére.
3. Fontos célkitűzés a védett értékek bemutatására.

14. Természetvédelmi stratégia

1. A parkban jelentős kort megélt japán akác és magas kőris egyedei találhatóak, melyek élőhelyül szolgálnak többek között nagy fakopáncsnak, kormos légykapónak, zöldikének, tengelicnek és széncinegének. Elsődleges célkitűzés a Semsey kastély mellett található közel 100 éves japán akác, a színpad mellett található 3, illetve az ingatlanon található további 3 magas kőris és egy 233 cm törzsátmérőjű japán akác megőrzése.
2. Kiemelt jelentőséggel bír az inváziós és tájidegen fajok bejutásának megakadályozása a park területére.

15. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak

15.1 Kezelés, fenntartás

A parkban található famatuzsálemek folyamatos és aktív kezelése (elszáradt és veszélyes ágak eltávolítása, rovarkártevők irtása).

15.2 Fajok védelme

A tervezési területen nevezett fafajok egyedei számára a legoptimálisabb életfeltételeket kell biztosítani annak érdekében, hogy továbbra is életben tudjanak maradni a számukra kedvezőtlen irányba változó klimatikus viszonyok ellenére.

15.3 Látogatás

A park szabadon, korlátozás nélkül látogatható.

15.4 Oktatás és bemutatás

Törekedni kell a védett értékek bemutatására.

15.5 Kutatás

Az egyedek állapotának károsítása nélkül szabadon (engedély nélkül) végezhetők, azonban az eredményről készült jelentés egy példányát el kell juttatni a természetvédelmi hatóság (Jegyző) felé.

15.6 Terület- és földhasználat

A park területén a tulajdonos engedélye szükséges:

- kiállítások és egyéb kulturális rendezvények megtartásához,
- filmforgatáshoz,
- táborozáshoz.

15.7 Tilalmak

Védett természeti érték állapotát természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni tilos.

15.8 Korlátozások

A helyi védelem alatt álló területen a közlekedés- és tartózkodáskorlátozás a polgármester hatáskörébe tartozik.

16. Egyéb

A védett értékek természetvédelmi kezeléséről Balmazújváros Város Önkormányzat minden évben a saját költségvetése terhére gondoskodik.

IV. Református Templom kertje

17. Általános adatok

17.1 Közigazgatási elhelyezkedése és kiterjedése

A templom kertje Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Batthyány utca – Kossuth tér – Református Általános Iskola által határolt területen helyezkedik el.

Helyrajzi száma: 886
Területnagysága: 6102 m²

Az ingatlan a Balmazújvárosi Református Egyházközség tulajdonát képezi.

17.2 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv

Elnevezése:	Református Templom kertje
Védettség kezdete:	2009.IV.29.
Védetté nyilvánító jogszabály:	Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2009. (IV.29.) önkormányzati rendelete

17.3 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

4024 Debrecen, Sumen utca 2.

Tel: +36-52/529-920

Fax: +36-52/529-940

E-mail: hnp@hnp.hu

17.4 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság

Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.

Tel: +36-52/580-100

E-mail: jegyzo@balmazujvaros.hu

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerv kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdés e) pontja jelöli ki a települési önkormányzat jegyzőjét természetvédelmi hatóságként.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése alapján helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a települési önkormányzat jegyzője jár el a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.)

- a) 26. § (1) és (2) bekezdésében,
 - b) 27. § (1) bekezdésében,
 - c) 33. § (4) bekezdésében,
 - d) 35. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében,
 - e) 37. § (1)–(4) bekezdésében,
 - f) 38. § (1) és (3) bekezdésében,
 - g) 72. § (5) bekezdésében,
 - h) 77. §-ában, valamint
 - i) 78. § (1) bekezdésében
- foglalt természetvédelmi hatóságként.

18. Természetvédelmi célkitűzések

1. A kertben található fák és lágyszárúak túlélésének feltétele a szakszerű gondozás.
2. A használat során törekednie kell a károsodások megelőzésére.
3. Fontos célkitűzés a védett értékek bemutatására.

19. Természetvédelmi stratégia

1. A kertben található egy 100 évesnél idősebb kocsányos tölgy, három közel 100 éves japán akác, egy nyugati ostorfa, egy szomorú eperfa és egy 50 év körüli kocsányos tölgy. A fás szárú növények mellett található még itt szépen kezelt levendulás, rozmaringos kert is, a rózsakert mellett. Fontos a kert jelenlegi állapotában történő megőrzése.
2. Kiemelt jelentőséggel bír az inváziós és tájidegen fajok bejutásának megakadályozása a kert területére.

20. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak

20.1 Kezelés, fenntartás

A kertben található biomaszra folyamatos és aktív kezelése (elszáradt és veszélyes ágak eltávolítása, rovarkártevők irtása, sebkezelés).

20.2 Fajok védelme

A tervezési területen nevezett fa- és egyéb növényfajok egyedei számára a legoptimálisabb életfeltételeket kell biztosítani.

20.3 Látogatás

A kert látogatása a Balmazújvárosi Református Egyházközség engedélyéhez kötött.

20.4 Oktatás és bemutatás

Törekedni kell a védett értékek bemutatására.

20.5 Kutatás

Az ingatlan tulajdonosának engedélyéhez kötött.

20.6 Terület- és földhasználat

A park területén a tulajdonos engedélye szükséges:

- kiállítások és egyéb kulturális rendezvények megtartásához,
- filmforgatáshoz,

- táborozáshoz.

20.7 Tilalmak

Védett természeti érték állapotát természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni tilos.

20.8 Korlátozások

A helyi védelem alatt álló területen a közlekedés- és tartózkodáskorlátozás a polgármester hatáskörébe tartozik.

21. Egyéb

A védett értékek természetvédelmi kezeléséről Balmazújváros Város Önkormányzat minden évben a saját költségvetése terhére gondoskodik.

V. A Város közigazgatási területén található védetté nyilvánított fák, fasorok

22. Általános adatok

22.1 Közigazgatási elhelyezkedés (védett fasorok)

1. Nyugati ostorfa fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kossuth téren a Református templom előtti területen található.

Helyrajzi száma: 23/2

2. Japán akácfa fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Debreceni utca 3-5. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 788/6, 25

3. Jegenyetölgy fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kastélykert utcán található.

Helyrajzi száma: 4375

4. Nyugati ostorfa (4 fa) és japán akác (1 fa) által alkotott fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Bethlen utca 1. szám előtti közterületen található.

Helyrajzi száma: 1987

5. Japán akác fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Veres Péter utca elején található.

Helyrajzi száma: 4290, 4291

6. Csörgőfa fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Vasút sor elején található.

Helyrajzi száma: 5097/1

7. Gyertyán fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kossuth téren a Katolikus templom kertjében és a Művelődési Központ előtt található.

Helyrajzi száma: 23/2, 24

8. Fekete dió fasor:

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Böszörményi út 98. számú ingatlanon található.

Helyrajzi száma: 3309/3

Az ingatlanok részben Balmazújváros Város Önkormányzata, részben a Magyar Állam, illetve a Római Katolikus Egyházközség tulajdonát képezik.

22.2 Közigazgatási elhelyezkedés (védett fák)

1. Páfrányfenyő

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Északi sor 19. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 884

2. Kínai boróka, kislevelű hárs, nyírfa, ezüst hárs

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kossuth tér 6-7. szám előtt, illetve a Kossuth téri lakótelep parkjában találhatóak.

Helyrajzi száma: 1659/9, 1659/69

3. Zöld juhar (2 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Veres Péter Kulturális Központ mögött találhatóak.

Helyrajzi száma: 23/2

4. Japán akác

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Posta köz elején található.

Helyrajzi száma: 753

5. Fehér fűz

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Sporttér utcán, a lődomb szélén található.

Helyrajzi száma: 5223/1

6. Közönséges platán (6 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kastélykert utca 10-11. szám alatti ingatlan udvarán találhatóak.

Helyrajzi száma: 4326/1, 4326/3

7. Császárfa (2 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Bethlen utca 50. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 1987

8. Vénic szil (2 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Debreceni utca 1. szám alatti ingatlan udvarán találhatóak.

Helyrajzi száma: 791

9. Kislevelű hárs

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kossuth tér 10-11. szám alatti társasház Déli homlokzata előtt található.

Helyrajzi száma: 1659/69

10. Mézesfa (3 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Árpád utca 49. szám előtt találhatóak.

Helyrajzi száma: 615

11. Jegenyetölgy

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kossuth téri kisparkban a Veres Péter szobor mellett található.

Helyrajzi száma: 23/2

12. Tiszafa (2 fa), csörgőfa (1 fa), ostorfa (1 fa), zöld juhar (2 fa), japán akác (3 fa), ezüst hárs (1 fa), nyírfá (1 fa) és vadgesztenye (2 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Kossuth téri parkban találhatóak.

Helyrajzi száma: 23/2

13. Jegenyetölgy

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Veres Péter utca 15. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 4292

14. Vénic szil

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Debreceni utca 3-5. szám alatti társasház udvarán található.

Helyrajzi száma: 788/5

15. Japán akác

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Böszörményi út 40. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 4378

16. Császárfa

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Szántó-Kovács János utca 73. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 3241

17. Japán akác (2 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Veres Péter utca 38. szám alatti ingatlan előtt találhatóak.

Helyrajzi száma: 4290

18. Japán akác (3 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Hortobágyi út 5. szám előtt találhatóak.

Helyrajzi száma: 2481

19. Ezüst hárs

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Bethlen utca 1/a. szám előtt található.

Helyrajzi száma: 1987

20. Japán akác és különböző fenyők, tuják egyedei (4 fa)

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Batthyány utca 18. szám alatti ingatlan udvarán találhatóak.

Helyrajzi száma: 781

21. Japán akác

Hajdú-Bihar Vármegyében, Balmazújváros város belterületén, természetben a Dózsa György utca 10. szám alatti társasház Keleti homlokzat mellett található.

Helyrajzi száma: 1688

22.3 Védetté nyilvánítás jogszabályi háttere, természetvédelmi kezelésért felelős szerv

Védettség kezdete: 2009.IV.29.
Védetté nyilvánító jogszabály: Balmazújváros Város Önkormányzat
Képviselő-testületének 10/2009. (IV.29.)
önkormányzati rendelete

22.4 A működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
4024 Debrecen, Sumen utca 2.
Tel: +36-52/529-920
Fax: +36-52/529-940
E-mail: hnp@hnp.hu

22.5 A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság

Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.
Tel: +36-52/580-100
E-mail: jegyzo@balmazujvaros.hu

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerv kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Kormány rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdés e) pontja jelöli ki a települési önkormányzat jegyzőjét természetvédelmi hatóságként.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése alapján helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a települési önkormányzat jegyzője jár el a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.)

- a) 26. § (1) és (2) bekezdésében,
- b) 27. § (1) bekezdésében,

- c) 33. § (4) bekezdésében,
 - d) 35. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében,
 - e) 37. § (1)–(4) bekezdésében,
 - f) 38. § (1) és (3) bekezdésében,
 - g) 72. § (5) bekezdésében,
 - h) 77. §-ában, valamint
 - i) 78. § (1) bekezdésében
- foglalt természetvédelmi hatóságként.

23. Természetvédelmi célkitűzések

1. A köz- és magánterületeken található védetté nyilvánított fák és fasorok jó egészségi állapotának megőrzése a szakszerű gondozás révén.
2. A használat során törekednie kell a károsodások megelőzésére.
3. Fontos célkitűzés a védett értékek bemutatására.

24. Természetvédelmi stratégia

1. A jelentős kort megélt fák, fasorok jellegét, fajösszetételét meg kell őrizni.
2. A védett fák, fasorok rovására terjeszkedő fás és lágyszárú növények kíméletes visszaszorítása.

25. Természetvédelmi kezelés módjai, korlátozások és tilalmak

25.1 Kezelés, fenntartás

1. Az egyes fák, illetve fasorok folyamatos aktív kezelése (elszáradt és veszélyes ágak eltávolítása, rovarkártevők irtása, sebkezelés, korona stabilizálás).
2. A kártevők kártételének megakadályozása.
3. A fák környezetében azok egészségi állapotát veszélyeztető növény és rovarirtó szerek használatát minimálisra kell csökkenteni.
4. Mechanikai gyomirtást a törzs körül kiemelt figyelemmel kell végezni.

5. Az elkorhadrt részeket az egészséges felületig el kell távolítani és le kell kezelni.

25.2 Fajok védelme

A tervezési területen a fák és fasorok egyedei számára a legoptimálisabb életfeltételeket kell biztosítani.

25.3 Látogatás

A közterületen található fák, fasorok szabadon látogathatóak, míg a magánterületen találhatóak esetén a mindenkorai tulajdonos engedélye szükséges az ingatlanra történő belépéshez.

25.4 Oktatás és bemutatás

Törekedni kell a védett értékek bemutatására.

25.5 Kutatás

Az egyedek állapotának károsítása nélkül szabadon (engedély nélkül) végezhető, azonban az eredményről készült anyagok egy példányát el kell juttatni a jegyző számára.

25.6 Terület- és földhasználat

Minden olyan terület és földhasználat tilos, amely a fasor egyedeinek állapotát közvetve, vagy közvetlenül veszélyezteti.

25.7 Tilalmak

Védett természeti érték állapotát természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni tilos.

25.8 Korlátozások

1. Tevékenységeket úgy kell végezni, hogy azok ne veszélyeztessék a fák életképességét, esztétikus megjelenését. Különös tekintettel:
 - építkezés tervezésénél, az épület, építmény helye, szerkezete, építés során, valamint kész állapotában,
 - gallyazás végzése során,

- járdák, utak, közlekedési területek burkolására, ahol megfelelő szabad területet kell hagyni a törzs körül,
 - közműfektetés tervezésénél, kivitelezésénél – ekkor megfelelő távolságban kell az árkot kiásni, vagy a gyökérszótát át kell fúrni.
2. Korona alakítását csak a legszükségesebb mértékben lehet végezni, a természetes koronaalak megtartásával.
 3. Az esetlegesen keletkező természetes vagy mesterséges sebeket le kell kezelni.

26. Egyéb

A védett értékek természetvédelmi kezeléséről Balmazújváros Város Önkormányzat minden évben a saját költségvetése terhére gondoskodik.